"بسم الله الرحمن الرحیم"

موضوع کنفرانس: حدیث ثقلین در کتب مخالفین

(اثبات حقانیت تشیع)

ارائه دهنده: عـمـاد | E_mm_ad@

تاریخ: ۱۴۰۰/۱۱/۱۵

آوردگاه اندیشه ها

https://t.me/Avardgahe_Andisheha

بسم الله الرحمن الرحیم

ربِّ اشْرَحْ لِی صَدْرِی وَیسِّرْ لِی أَمْرِی وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِّن لِّسَانِی یفْقَهُواْ قَوْلِی

اللهم العن اول ظالم ظلم حق محمد و آل محمد و آخر تابع له علی ذلک.

یا رسول الله انی سلم لمن سالمکم و حرب لمن حاربکم الی یوم القیامه.

در خدمت اعضای گرامی گروه آوردگاه اندیشه ها هستیم با بررسی حدیث ثقلین و اثبات حقانیت تشیع از این روایت.

ابتدا صحت و تواتر حدیث رو اثبات میکنیم و سپس به دلالت آن میپردازیم.

این روایت با نقل ها و به شکل های گوناگونی در کتب مخالفین آمده که ما در ادامه به برخی از آنها اشاره میکنیم

ترمذی و نسائی از جابر روایت میکنند:

یا أیها الناس إني ترکت فیکم ما إن أخذتم به لن تضلوا کتاب اللّه و عترتي أهل بیتي.

اي مردم در ميان شما چيزي را باقي مي گذارم كه اگر به آن تمسک بجوييد هرگز گمراه نمي شويد و آن كتاب خدا و اهل بيتم است.

https://lib.efatwa.ir/42124/3/66

https://lib.efatwa.ir/42160/5/662

ترمذی در جای دیگر از زید بن ارقم روایت کرده است:

إني تركت فيكم ما إن تمسّكتم به لن تضلّوا بعدي، أحدهما أعظم من الآخر كتاب اللّه حبل ممدود من السماء إلى الأرض، و عترتي أهل بيتي، و لن يفترقا حتى يردا عليّ الحوض، فانظروا كيف تخلفوني فيهما.

https://lib.efatwa.ir/42160/5/663

در نقل دیگری روایت با لفظ خلیفه آمده:

احمد بن حنبل و همینطور طبرانی هر کدام با سند خود از زید بن ثابت نقل میکنند:

اني تارك فيكم خليفتين كتاب اللّه حبل ممدود ما بين السماء و الأرض، أو ما بين السماء إلى الأرض، و عترتي أهل بيتي، و إنهما لن يفترقا حتى يردا علي الحوض.

https://lib.efatwa.ir/42200/35/456

https://lib.efatwa.ir/42124/5/153

https://lib.efatwa.ir/42124/5/154

اشکالی که عمریه می کنند،این است که می گویند شریک در سند این روایت است که ضعیف است.

و اما پاسخ:

✅شریک،از روات صحیح بخاری و مسلم و سایر کتب سته می باشد.

نظر علمای اهل سنت در مورد راویان صحیح بخاری:

وقد نقل بن دقيق العيد عن بن المفضل وكان شيخ والده انه كان يقول فيمن خرج له في الصحيحين هذا جاز القنطرة.

ابن دقیق العید از ابن مفضل که استاد پدرش بوده است نقل حدیث دارد که می گفت: کسی که در طریق راویان بخاری باشد از پل عبور کرده است.

📚فتح الباري شرح صحيح البخاري، ج ۱۳، ص ۴۵۷

و اینکه هر کس به یکی از روایات این کتاب ایراد بگیرد کافر است:

در مجموع فتاوای لجنه دائمی افتای عربستان سعودی آمده است:

السؤال الثالث من الفتوى رقم (۶۲۸۰) :

س۳: من ینکر بعض الأحادیث الصحیحه الوارده فی الصحیحین مثل حدیث عذاب القبر ونعیمه والمعراج والسحر والشفاعه والخروج من النار، ما الحکم فیهم هل یصلی وراءهم أو یتبادل معهم السلام أو یعتزلوا؟

ج۳: یبحث معهم أهل العلم بالحدیث روایه ودرایه لیعرفوهم بصحتها وبمعانیها، فإن أصروا بعد ذلک علی إنکارها أو تحریف نصوصها عن معناها الصحیح تبعا لهواهم وتنزیلا لها علی رأیهم الباطل فهم فسقه، ویجب اعتزالهم وعدم مخالطتهم؛ اتقاء لشرهم، إلا إذا کان الاتصال بهم من أجل النصح لهم وإرشادهم، أما الصلاه وراءهم فحکمها حکم الصلاه وراء الفاسق، والأحوط: عدم الصلاه خلفهم؛ لأن بعض أهل العلم کفرهم.

سؤال: کسی که برخی از احادیث صحیحی که در بخاری و مسلم آمده را انکار کند؛ همانند روایت عذاب قبر و نعمت‌های آن، معراج، سحر، شفاعت، خروج از آتش و ... حکمش چیست؟ آیا می‌شود پشت سر او نماز خواند؟ آیا سلام و علیک کردن با او جایز است یا باید گوشه نشین شود؟

پاسخ: کسانی که به علم حدیث ؛ از لحاظ درایه و روایت، آگاهی دارند، باید با این افراد بحث کنند، تا صحت این روایات و معانی آن را به آنان بفهمانند. اگر پس از بحث و گفتگو، بازهم بر انکار این احادیث یا تحریف معناهای صحیح این روایات ، اصرار داشتند و از هوای نفس خود پیروی و این روایات را بر نظر باطل خود تطبیق دادند، فاسق هستند. واجب است که از آن‌ها دوری کرده و با آن‌ها رفت آمد نکنید. با آن‌ها خرید و فروش نکنید؛ مگر این که رفت و آمد با آن‌ها به منظور نصیحت و راهنمایی آنان باشد.

اما حکم نماز خواندن پشت سر آنان، همان حکم نماز خواندن پشت سر انسان فاسق است.

احوط این است که پشت سر آنان نماز خوانده نشود؛ زیرا بعضی از علما آن‌ها را تکفیر کرده‌اند.

📚مجموع فتاوی اللجنه الدائمه، ج۲، ص۳۶

هر اشکالی به شریک وارد کنند؛به صحیح بخاری و مسلم وارد کرده اند!

همچنین در مستدرک علی صحیحین حاکم این چنین آمده:

إني تارك فيكم الثقلين كتاب اللّه و أهل بيتي، و إنهما لن يفترقا حتى يردا عليّ الحوض

و سپس گفته:

✅هذا حديث صحيح الإسناد على شرط الشيخين و لم يخرجاه.

این حدیث با شرط شیخین(مسلم و بخاری)صحیح است.

https://lib.efatwa.ir/42119/3/160

و نیز احمد بن حنبل از ابی سعید خدری در مسند خویش حدیث را به این شکل آورده:

إني اوشك أن ادعى، فاجيب، و إني تارك فيكم الثقلين كتاب اللّه عز و جل و عترتي، كتاب اللّه حبل ممدود من السماء إلى الأرض، و عترتي أهل بيتي، و إن اللطيف الخبير أخبرني أنهما لن يفترقا حتى يردا علي الحوض، فانظروا كيف تخلفوني فيهما.

https://lib.efatwa.ir/42200/17/309

https://lib.efatwa.ir/42200/17/211

باز هم حاکم در مستدرک خویش از زید بن ارقم روایت کرده که پیامبر وقتی به غدیر خم رسید دستور داد زیر درختان را جارو کنند و حدیث ثقلین را قرائت فرمودند:

كأني دعيت فأجبت. إني قد تركت فيكم الثقلين، أحدهما أكبر من الآخر كتاب اللّه تعالى و عترتي، فانظروا كيف تخلفوني فيهما، فإنهما لن يفترقا حتى يردا عليّ الحوض.

حاکم پس از نقل این روایت آن را صحیح میشمارد و ذهبی هم در مقابلش سکوت میکند که حکایت از پذیرش آن دارد.

https://lib.efatwa.ir/42119/3/118

دقت کنید ذهبی گرایش سلفی داشته و با شیعه ضدیت داشته است و بسیار در خصوص فضائل اهل بیت سخت گیری میکند.وقتی چنین شخصی این روایت را میپذیرد مشخص میشود روایت غیر قابل انکار بوده است.

ابن حجر نیز در الصواعق المحرقه این چنین آورده:

أيها الناس يوشك أن اقبض قبضا سريعا، فينطلق بي، و قد قدّمت إليكم القول معذرة إليكم، ألا إني مخلّف فيكم كتاب ربي عزّ و جلّ، و عترتي أهل بيتي؛ ثم أخذ بيد علي فرفعها فقال: هذا علي مع القرآن، و القرآن مع علي، لا يفترقان حتى يردا عليّ الحوض.

ای مردم، بزودی روحم از طرف خداوند شتابان قبض خواهد شد و از میانتان خواهم رفت. این سخن را، برای اتمام عذر و حجت، با شما در میان نهادم؛ولی بدانید که من پس از خود کتاب خدا وعترتم یعنی اهل بیتم را، به عنوان جانشین در بین شما قرار می‌دهم. سپس دست علی(ع) را گرفت و بالا برد و فرمود: این علی با قرآن است و قرآن با علی است، ازهم جدا نمی شوند تا در قیامت نزد حوض بر من وارد شوند.

https://lib.efatwa.ir/41347/2/368

در صحیح مسلم هم به این روایت اشاره شده:

وَأَنَا تَارِكٌ فِيكُمْ ثَقَلَيْنِ: أَوَّلُهُمَا كِتَابُ اللهِ فِيهِ الْهُدَى وَالنُّورُ فَخُذُوا بِكِتَابِ اللهِ، وَاسْتَمْسِكُوا بِهِ " فَحَثَّ عَلَى كِتَابِ اللهِ وَرَغَّبَ فِيهِ، ثُمَّ قَالَ: وَأَهْلُ بَيْتِي أُذَكِّرُكُمُ اللهَ فِي أَهْلِ بَيْتِي، أُذَكِّرُكُمُ اللهَ فِي أَهْلِ بَيْتِي، أُذَكِّرُكُمُ اللهَ فِي أَهْلِ بَيْتِي....

https://lib.efatwa.ir/42175/4/1873

تا به اینجا دیدیم که روایت با طرق زیادی نقل شده و متواتر؛هر چند گاها برخی از علمای اهل سنت سعی داشتند برخی از روایات را تضعیف کنند؛اما با توجه به تواتر روایت این تضعیف ها ارزشی ندارند.

حکم انکار روایت متواتر هم کفر است!:

وَأَمَّا مَنْ أَنْكَرَ مَا ثَبَتَ بِالتَّوَاتُرِ وَالْإِجْمَاعِ فَهُوَ كَافِرٌ

📚مجموع الفتاوى ابن تيمية ج١ ص٨٣

ومن أنكر ذلك فقد أنكر المتواتر، وحال منكره معلوم، أقل مراتبه أن يكون فاسقا، بل تكون صلاته باطلة، فيبعث يوم القيامة مصليا بلا طهارة شرعية

📚رسالة في الرد على الرافضة ص٤١

نکته دیگری که در این حدیث متواتر وجود دارد این است که آن را اعاظم و اکابر اهل سنت نقل کرده اند به گونه ای که اگر با چنین شرایطی حدیث را کذب بدانیم دیگر هیچ حدیث صحیحی نزد اهل سنت نمی ماند!

اشخاصی که روایت را نقل کرده اند:

١- أبوبكر بن أبي شيبة، وهو شيخ البخاري.

٢-أحمد بن حنبل، وهو أحد الأئمّة الأربعة، وكتاب «المسند» من أوثق كتبهم الحديثية.

٣- محمّد بن سعد، صاحب كتاب «الطبقات الكبرى» وأحد أئمّة الحديث ورجال الجرح والتعديل.

۴- محمّد بن عيسى الترمذي، صاحب «الجامع الصحيح» أحد الصحاح الستّة عندهم.

۵- أحمد بن شعيب النسائي، صاحب «السنن» أحد الصحاح الستّة عندهم.

۶- أبو يعلى الموصلي، صاحب «المسند» وهو من أعاظم حفّاظهم.

٧- الحاكم النيسابوري، صاحب «المستدرك» إمام المحدّثين عندهم.

٨- شمس الدين الذهبي، صاحب «تلخيص المستدرك»

همچنين از مشاهير اهل سنت؛بسیاری از قدما و متاخرین به صحت حدث ثقلین اشاره کرده اند که ما برخی از آنها را ذکر میکنیم:

١- إمام الأئمّة ابن خزيمة، صاحب «الصحيح».

٢- الإمام الحافظ أبو عوانة الاسفرائني، صاحب «الصحيح».

٣- الحافظ المحاملي، صاحب «الأمالي».

۴- الحافظ البغوي الملقّب ب «محيي السنّة»، صاحب «مصابيح السنّة».

۵- الحافظ ضياء الدين المقدسي في «المختارة» الملتزم فيها بالصحّة.

۶- الحافظ سراج الدين الفرغاني في «نصاب الأخبار» الملتزم فيه بالصحّة.

٧- الحافظ المزّي، صاحب «تحفة الأشراف بمعرفة الأطراف».

٨- الحافظ ابن كثير الدمشقي، صاحب «التفسير» المعروف.

۹- الحافظ الهيثمي، صاحب «مجمع الزوائد».

۱۰- الحافظ السيوطي، صاحب «الجامع الصغير» وغيره.

۱۱- الحافظ السخاوي، صاحب «استجلاب ارتقاء الغرف».

۱۲- الحافظ السمهودي، صاحب «جواهر العقدين»

دلالت حديث ثقلين:

مرحوم علامه شرف الدين در اين باره مي فرمايد: براي استدلال به اين حديث همين وجه كافي است كه طبق آن اهل بيت(ع) در نزد خداي متعال و پيامبر اكرم(ص) به منزله قرآن دانسته شده اند. كتاب قرآن به شكلى است كه ﴿لا يَأْتِيهِ الْباطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَ لا مِنْ خَلْفِه﴾. اهل بيت نيز كه عدل آن شمرده شده اند، همين ويژگي را دارند. فلذا پيامبر اكرم(ص) با همين استدلال مردم را راهنمايي مي كند كه بعد از ايشان به كجا بروند. آيا هيچ مسلماني به بدل قرآن راضي مي شود؟ اكنون چيزي هم كه عدل كتاب خدا قرار مي گيرد بايد همان گونه باشد. همين امر دليل ماست كه مذهب اهل بيت (ع) را بر ساير مذاهب ترجيح داده ايم .

📚المراجعات علامه شرف الدين؛ص۷۵

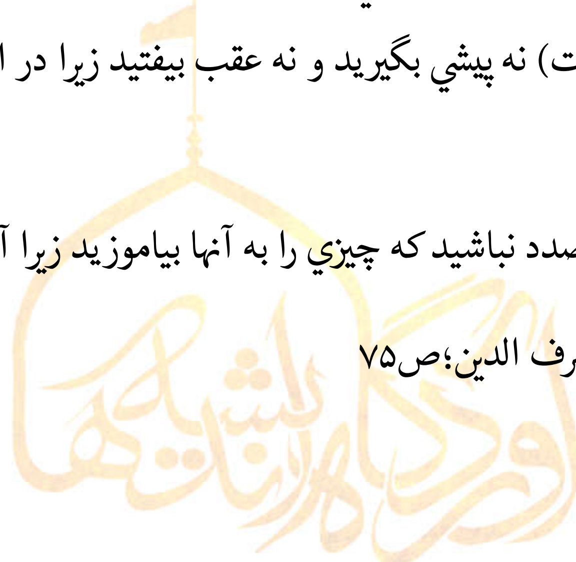
مرحوم علامه سپس مي فرمايد: مفهوم كلام پيامبر اكرم(ص) كه فرمود اگر به اين دو تمسک كنيد گمراه نمي شويد، آن است كه اگر به هر دو يا يكي از آنها را كنار بگزاريد گرفتار ضلالت مي شويد.

على أن المفهوم من قوله: إني تارك فيكم ما إن تمسّكتم به لن تضلّوا كتاب اللّه و عترتي إنما هو ضلال من لم يستمسك بهما معا كما لا يخفى.

اين مطلبي كه از سياق روايت فهميده مي شود مويد نيز دارد، آنجا كه پيامبر اكرم (ص) فرمود: از آنها (قرآن و اهل بيت) نه پيشي بگيريد و نه عقب بيفتيد زيرا در اين صورت هلاک مي شويد.

همچنين فرمود: شما در صدد نباشيد كه چيزي را به آنها بياموزيد زيرا آنها بر شما اعلم هستند.

📚المراجعات علامه شرف الدين؛ص۷۵

همچنين ابن حجر در اين باره گفته است: اين كلام پيامبر اكرم(ص) دليل بر آن است كه اهل بيت(ع) مقدم بر ديگران هستند:

قال ابن حجر: و في قوله صلّى اللّه عليه و آله و سلّم: فلا تقدّموهم فتهلكوا، و لا تقصّروا عنهم فتهلكوا، و لا تعلّموهم فإنهم أعلم منكم دليل على أن من تأهل منهم للمراتب العلية و الوظائف الدينية كان مقدما على غيره ...

و باز هم ابن حجر در الصوائق المحرقه به صحت روایت اعتراف کرده و گفته با طرق زیادی نقل شده است.(و متواتر است) و خداوند در مورد آنها خواهد پرسید

https://lib.efatwa.ir/41347/2/653

و در مورد علت نام گذاری آن به ثقلین نیز گفته :

وسماهما ثقلين إعظاما لقدرهما إِذْ يُقَال لكل خطير شرِيف ثقلا أَو لِأَن الْعَمَل بِمَا أوجب الله من حقوقهما ثقيل جدا

همچنین قول برخی از علمای اهل سنت در مورد این حدیث به شکل زیر است:

قال الزرقاني: قال الحكيم الترمذي: حضّ على التمسّك بهم، لأنّ الأمر لهم معاينة، فهم أبعد عن المحنة.

وقال النووي: قوله صلّى اللَّه عليه وسلّم: وأنا تارك فيكم ثقلين، فذكر كتاب اللَّه وأهل بيته. قال العلماء: سمّيا ثقلين لعظمهما وكبير شأنهما، وقيل لثقل العمل بهما.

وقال ابن الأثير: فيه: إنّي تارك فيكم الثقلين: كتاب اللَّه، وعترتي؛ سمّاهما ثقلين لأن الأخذ بهما والعمل بهما ثقيل. ويقال لكلّ خطير نفيس: ثقل، فسمّاهما ثقلين إعظاماً لقدرهما وتفخيماً لشأنهما.

این ها بیان میکنند که در روایت سخن از عمل است و الا صرف محبت به اهل بیت(ع) کافي نخواهد بود. آنچه مهم، عظیم و سنگین است عمل به دستورات اهل بیت(ع) است.

✅تا بدینجا اثبات شد که عمل به دستورات اهل بیت؛عمل به سخن و وصیت پیامبر(ص) است و علمای اهل سنت هم به آن اشاره کردند که قول آنها را بالاتر ارائه دادیم.

اما ممکن است اهل سنت بگویند ما نیز پیرو اهل بیت هستیم؛ولی حقیقت این نیست!:

ابو اسحاق شیرازی عالم اهل سنت در کتاب خود میگوید که **قول اهل بیت حتی اگر اجماع آنها باشد؛برای ما(اهل سنت) حجت نیست!:**

اتِّفَاق أهل بَيت رَسُول الله صلى الله عَلَيْهِ وَسلم لَيْسَ بِحجَّة

و جالب اینجاست که در ادامه میگوید قول اهل بیت نزد روافض(شیعیان)حجت است:

وَقَالَت الرافضة هُوَ حجَّة

📚التبصرة في أصول الفقه ج۱ ص۳۶۸

ابومظفر سمعانی هم به این مسئله اشاره میکند و میگوید که بعضی روافض معتقد است هر گاه اهل بیت بر یک مسئله اجماع داشته باشند؛آن مسئله حجت قطعی است:

وقال بعض الرافضة: إذا اتفق أهل بيت رسول الله صلى الله عليه وسلم على شئ كان حجة مقطوعا بها ولم ينظر إلى خلاف غيرهم.....

📚قواطع الأدلة في الأصول ج٢ ص٣٦٨

در پاورقی همین صفحه آمده که:

اختلف العلماء في إجماع العترة فالجمهور على أن إجماعهم ليس حجة على غيرهم عند المخالفة وقال الشيعة الزيدية والإمامية: إن إجماعهم مع وجود المخالف لهم حجة.

علما در اجماع عترت اختلاف دارند؛اما رای جمهور(اکثریت) علما این است که اجماع اهل بیت با وجود داشتن مخالف حجت نیست ولی شیعه زیدیه و امامیه میگویند: اگر اهل بیت اجماع داشته باشند حتی اگر مخالفی وجود داشته باشد(منظور بقیه صحابه است) برای ما حجت است.

اینجاست که ثابت میشود چه کسی پیرو حقیقی اهل بیت علیهم السلام است و چه کسی به وصیت پیامبر عمل میکند و پیرو راستین ایشان است.

🌸انا هدیناه السبیل اما شاکرا و اما کفورا🌸

ما راه را به او نشان دادیم؛یا سپاسگذار خواهد بود(و ایمان میاورد) یا ناسپاس

اللهم عجل لولیک الفرج والعافیة والنصر وجعلنا من خیر اعوانه وانصاره والمستشهدین بین یدیه.

تشکر از همراهی تک تک عزیزان✿

#پایان

